

राज्यातील रस्ते (रस्ते व पुल) यांची सुधारणा
Hybrid Annuity तत्वावर करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सार्वजनिक बांधकाम विभाग
शासन निर्णय क्र. संकीर्ण २०१८/प्र.क्र.१३८/नियोजन-१अ
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२.
दिनांक: ०१ नोव्हेंबर, २०१८

वाचा:- १) शासन निर्णय, सा.बां.वि. क्र. संकीर्ण २०१८/प्र.क्र.४९/शिकाना/नियोजन-१अ,
दि.०२.०८.२०१८

२) शासन पत्र, सा.बां.विभाग, क्र. संकीर्ण २०१८/प्र.क्र.४९/शिकाना/नियोजन-१अ,
दि.१०.०८.२०१८.

प्रस्तावना :

राज्यातील रस्त्यांच्या सर्वांगीण विकासासाठी राबविण्यात येत असलेल्या हायब्रीड
अॅन्युईटी प्रकल्पांतर्गत ज्या उद्योजकांची स्वतःची आर्थिक क्षमता (Equity) आहे. त्यांना ४०%
Equity, Escrow Account मध्ये जमा करण्यास परवानगी देण्यात आली असून निविदेच्या Payment
Clause संदर्भात शासनाच्या संदर्भाधीन दिनांक १०.०८.२०१८ च्या पत्रान्वये स्पष्टीकरण देण्यात आले
आहे. तथापि, ज्या उद्योजकांची स्वतःची Equity नाही व जे उद्योजक बँकांकडून कर्ज घेऊन
Financial Closure करणार आहेत त्यांच्या Payment Clause बाबत व स्वतःची Equity असलेल्या
उद्योजकांच्या Payment Clause बाबत एकत्रित सूचना निर्गमित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन
होती. यास अनुसरून खालील निर्णय निर्गमित करण्यात येत आहेत.

शासन निर्णय :-

**(अ) जे उद्योजक स्वतःच्या आर्थिक ताकदीवर (Equity) काम करू इच्छितात त्यांनी त्यांची Equity जमा
केल्यानंतर क्षेत्रीय अधिकाऱ्यांनी खालीलप्रमाणे कार्यवाही करावयाची आहे.**

उद्योजकाची Equity म्हणजे त्यांचा ४०% सहभाग होय. सर्वसाधारण आर्थिक/बँकींग
पध्दतीनुसार उद्योजकाच्या ४०% सहभागापैकी ३०% इतकी त्याची स्वतःची Equity (१२% of Bid
Project cost) व उर्वरित ७०% (२८% of Bid Project Cost) हे कर्जसहाय्य अशा स्वरूपात उभारावेत
जेणे करून financial Closure होईल अशी शासनाची धारणा आहे. त्यामुळे उद्योजकाने त्याचे
सहभागाचे १२% रक्कम Escrow Account मध्ये जमा केल्यानंतर त्यास काम सुरु करावयाचे
असल्यास व त्याने मागणी केल्यास १०% इतके Mobilisation Advance हा Escrow Account मध्ये
जमा करावा व दोन टप्प्यात 1st milestone च्या आधी व 11th milestone च्या दरम्यान
यातून अदा करावा. उद्योजकाने १०% काम पूर्ण केल्यानंतर त्यास Milestone प्रमाणे १२% रक्कम अदा
करावी. ३०% काम पूर्ण झाल्यानंतर Milestone प्रमाणे एकत्रित २४% रक्कम अदा करावी. या प्रमाणे

तक्ता क्र. १ मध्ये नमुद केल्याप्रमाणे रक्कम अदा कराव्यात. ही रक्कम अदा करताना Mobilisation Advance ची, निविदा नियमाप्रमाणे व्याजासह कपात करावी. तद्नंतर उद्योजकाने पुढील काम केल्यानंतर जसे जसे काम होईल तसे Pro-Rata पद्धतीने १०%, ३०%, ५०%, ८०% या milestone अंतर्गत झालेल्या कामाचे परिमाण तपासून Independent Engineer यांनी कामाच्या गुणवत्ता, मोजमाप व कामाच्या आर्थिक मुल्यांकनाच्या आधारे उद्योजकास वेळोवेळी शासन सहभाग Escrow Account मधून अदा करावा. तसेच उद्योजकाने Escrow Account मध्ये जमा केलेली Equity कामाची योग्य प्रगती राखण्यासाठी कार्यकारी अभियंता यांच्या संमतीने काढण्याची परवानगी देण्यात येत आहे. मात्र कोणत्याही परिस्थितीत केलेल्या मुल्यांकनामध्ये शासन व उद्योजक यांचे ६०:४० हे गुणोत्तर कसोशीने पाळणे बंधनकारक आहे. त्यामुळे Prorata पद्धतीने Payment करताना त्या-त्या वेळेस उद्योजकाची Equity रक्कम Escrow Account मध्ये तक्त्यात दिल्याप्रमाणे जमा होईल ही खबरदारी कार्यकारी अभियंता यांनी घ्यावी. उद्योजक जस-जसे काम करेल त्या प्रमाणात त्यास खालील प्रमाणे रक्कम अदा करावयाची आहे.

तक्ता क्र. १

अ. क्र.	Mile stone	काम पूर्ण केल्याची टक्केवारी %	Escrow Account मध्ये उद्योजकाने जमा करावयाची रक्कमेची टक्केवारी %			Mobilisation Advance Recovery in percentage (with interest)
			उद्योजकाने जमा करावयाची Equity टक्केवारी %	Mobilisation Advance in percentage % (Against bank guarantee of १%)	शासनाने जमा करावयाच्या रक्कमेची टक्केवारी	
१	२	३	४	५	६	७
१	०	०	८	५	--	--
२	I	१०	८	५	१२	२.५+ व्याज
३	II	३०	८	--	१२	२.५+ व्याज
४	III	५०	८	--	१२	२.५+ व्याज
५	IV	७५	८	--	१२	२.५+ व्याज
६	V	९०	०	--	१२	--
	एकूण	१०० % काम	४०	१०	६०	१०+ व्याज

ब) जे उद्योजक बँकेकडून कर्ज घेऊन Financial Closure करणार आहेत. त्यांच्याबाबतीत क्षेत्रीय अधिकाऱ्यांनी खालीलप्रमाणे कार्यवाही करावयाची आहे.

ज्या उद्योजकांचे Financial Closure बँकेकडून मंजूर झालेले आहेत, अशा उद्योजकांच्या बाबतीतले काम वेगाने व्हावे यासाठी सा.बां.विभागाने द्यावयाच्या कॉन्ट्रीब्युशनपैकी (६०%) निम्मी रक्कम म्हणजेच ३०% रक्कम Escrow Account मध्ये जमा करण्यासंदर्भात स्टेट बँक ऑफ इंडिया तसेच HDFC व अन्य बँकांनी Financial Closure करारामधील अटी नमूद केल्या आहेत. सा.बां.विभागास

एकूण प्रकल्प किंमतीच्या एकूण ६० % इतकी रक्कम खर्च करावयाची असल्याने बँकांच्या वरील अटीनुसार ३० % इतकी रक्कम Financial Closure झाल्यानंतर Escrow Account मध्ये जमा करण्यासाठी सा.बां.विभागाकडून वितरीत करण्यात येईल. अशी रक्कम Escrow Account मध्ये जमा केल्यानंतर उद्योजकास ती व त्याचे जमा केलेली Equity कामावरती खर्च करण्यास परवानगी असावी. मात्र हे पैसे निविदेतील Milestone च्या अटीनुसार पूर्ण झाल्यानंतरच टप्प्या- टप्प्याने काढण्याची त्यास परवानगी असावी. या निधीचे Withdrawal करताना देयकाच्या प्रमाणपत्रावर स्वतंत्र अभियंता (Independent Engineer), विभागीय लेखापाल आणि कार्यकारी अभियंता यांच्या स्वाक्षऱ्या बंधनकारक असतील. त्यानुसार उद्योजकाने कामाचे Performance Guarantee (PBG) ५% व Mobilization Advance साठी बँक गॅरंटी १ % जमा केल्यानंतर विभागाचे कार्यकारी अभियंता उद्योजकास Escrow Account मधून ५ % इतकी रक्कम (Mobilization Advance चा पहिला हप्ता) आरहित करण्यास परवानगी देतील.

- अ) प्रथम Milestone पूर्ण होताच उद्योजकाने किमान १० % इतके काम केलेले असले पाहिजे, त्यामुळे प्रथम Milestone च्या वेळेस उद्योजकाला मिळणारी एकूण रक्कम ही १४.५० % (१२% + २.५% उर्वरीत Mobilization Advance) इतकी राहिल व त्यातून Mobilization Advance चा पहिल्या ५ % पैकी २.५ % ची वसूली, १० % इतके झालेले काम आणि ६ % (PBG-५% व Mobilization Advance-१%) अशी १८.५ % रक्कम विभागाकडे राहिल.
- ब) त्यानंतर Mobilization Advance च्या दुसऱ्या टप्प्यात उर्वरीत ५% Escrow Account मधून काढण्यास परवानगी देण्यात येईल. दुसऱ्या Milestone च्या वेळेस १२ % इतके पेमेंट करणे बंधनकारक राहिल. तसेच ५ % PBG उद्योजकास परत करावी लागेल. दुसऱ्या Milestone च्या वेळेस विभागाकडे एकूण ३० % इतके काम + ५ % Mobilization Advance ची वसूली (पूर्वी २.५ व आताचे २.५%) + १% Mobilization Advance ची बँक गॅरंटी असे एकूण ३६ % इतकी रक्कम विभागाकडे राहिल आणि २९% (१२ % + १२ % + ५ % Mob. Adv) इतक्या रकमेचे उद्योजकास पेमेंट झालेले असेल, जेणेकरून शासनाची गुंतवणूक सुरक्षित असेल.
- क) तिसरे Milestone साध्य करताना उद्योजकास ३८.५०% (पूर्वीचे हप्ते २४% + आताचा १२% + उर्वरीत Mobilization Advance २.५ %) इतकी रक्कम दिलेली राहिल, त्यावेळेस विभागाकडे ५० % काम + ७.५ % Mobilization Advance ची वसूली + १ % बँक गॅरंटी म्हणजेच एकूण ५८ % अंशारितीने तिसऱ्या वेळेस साधारणतः २० % इतकी जास्त रक्कम शासनाकडे राहिल.
- ड) चौथे Milestone साध्य करताना उद्योजकास ४८% (३६% + १२%) इतकी रक्कम दिलेली व त्यावेळेस विभागाकडे ७५% काम + Mobilization Advance १०% वसूली अशी एकूण ८५% रक्कम विभागाकडे राहिल. Mobilization Advance रक्कम पूर्णपणे वसूल झाल्यामुळे B.G उद्योजकास परत करण्यात येईल. (कृपया इंग्रजी परिशिष्ट १ पहावे)

इ) तद्नंतर पाचव्या Milestone साध्य करताना उद्योजकास ६०% रक्कम दिलेली असेल व त्यावेळेस ९०% काम पूर्ण झालेले असेल.

त्यामुळे सा.बां.विभागातर्फे एकूण कामासाठी द्यावयाच्या ६० % इतक्या सहभागापैकी प्रथम टप्प्यात Escrow Account मध्ये ३० % विभागातर्फे भरताना वरील पद्धतीने त्याची Escrow Account मध्ये आहरण करण्याच्या अटीचे पालन होईल.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेत स्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक २०१८११०११६२७१३८३१८ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने

(प्रशांत पाटील)

शासनाचे अवर सचिव, महाराष्ट्र राज्य

प्रति,

१. मा. राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य यांचे सचिव
२. मा. मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांचे अप्पर मुख्य सचिव.
३. मा. मंत्री (सा.बां.) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
४. मा. मंत्री (वित्त व नियोजन) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
५. मा.मंत्री (ऊर्जा, नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
६. मा.मंत्री (रोहयो व पर्यटन) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
७. मा. राज्यमंत्री (सा.बां.) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
८. मुख्य सचिव यांचे सह सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
९. अ.मु.स. (नियोजन), यांचे स्वीय सहायक, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१०. अ.मु.स. (वित्त), यांचे स्वीय सहायक, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
११. प्रधान सचिव, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
१२. सचिव (रस्ते), यांचे स्वीय सहायक, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१३. सर्व मुख्य अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम प्रादेशिक विभाग.
१४. उप सचिव (रस्ते), यांचे स्वीय सहायक, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१५. सर्व अधीक्षक अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम मंडळ.
१६. निवडनस्ती, नियोजन-१अ, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

परिशिष्ट-१

Government Contribution in HAM (60%)	Entrepreneurs Contribution in HAM (40%)
Mobilization Advance - 5%	PBG - 5% BG - 1% against Mobilization Advance Work Completed - 0%
5 %	6 %
I st Milestone	
first Installment - 12% Mobilization Advance - 2.5 %	Work Completed - 10% PBG+BG - 6% Mobilization Advance Recovery - 2.5 %
14.5 %	18.50 %
II nd Milestone	
first Installment - 12 % Mobilization Advance - 5.00 % (10 – 5.00 Recovery) Second Installment - 12 %	Work Completed - 30% BG - 1% Mobilization Advance Recovery - 5 % (2.5 + 2.5)
29 %	36 %
III rd Milestone	
first & second Installment - 24 % Mobilization Advance - 2.5 % (10 – 5) Third Installment - 12 %	Work Completed - 50% PBG+BG - 1% Mobilization Advance Recovery - 7.5 %
38.5 %	58.50 %
IV th Milestone	
first, second & Third Installment - 36% Mobilization Advance - 0 Fourth Installment - 12 %	Work Completed - 75% PBG+BG - 0% Mobilization Advance Recovery - 10 %
48 %	85 %
V th Milestone	
first, second, Third & forth Installment - 48% Mobilization Advance - 0 Fifth Installment - 12 %	Work Completed - 90%
60 %	90%